

УДК 001 (063)

Інформаційне суспільство: технологічні, економічні та технічні аспекти становлення (випуск 81): матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції, (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 11-12 жовтня 2023 р.) / редкол. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль : ФО-П Шпак В.Б. 2023. 106 с. – ISSN 2522-932X

Збірник тез доповідей підготовлено за матеріалами Міжнародної наукової інтернет-конференції (випуск 81) 11-12 жовтня 2023 р. на сайті www.konferenciaonline.org.ua

Оргкомітет:

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко (Огінська) Анастасія Юріївна, кандидат економічних наук, директор ТОВ «Школа для майбутнього» (ThinkGlobal Ternopil);

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, ЗУНУ;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка.

Тексти матеріалів конференції подаються в авторській редакції. Відповідальність за точність, достовірність і зміст поданих матеріалів несуть автори. Всі роботи ліцензується відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Автори зберігають авторське право, а також надають збірнику право першого опублікування оригінальних наукових статей на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International License, що дозволяє іншим розповсюджувати роботу з визнанням авторства твору та першої публікації в цьому збірнику.

Наша адреса: Оргкомітет МНІК "Конференція онлайн"

а/с 797, м. Тернопіль 46005

тел. моб. 068 366 0 525

e-mail: inetkonf@ukr.net

URL Інтернет-конференції: <http://www.konferenciaonline.org.ua/>

ISSN 2522-932X

© ГО “Наукова спільнота” 2023

© Автори статей 2023

*Прасолова Світлана Павлівна,
кандидат економічних наук, доцент,
Полтавський університет економіки і торгівлі, Полтава
ORCID: 0000-0002-4203-5426*

*Тимошенко Юлія Олександрівна, магістрант,
Полтавський університет економіки і торгівлі, Полтава*

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.konferenciaonline.org.ua/ua/article/id-1362/>

Повномасштабне російське вторгнення та воєнний стан, запроваджений в Україні не спричинили порушення стабільності функціонування її банківської системи. Навіть навпаки, банківська ліквідність активно поповнювалась завдяки емісійному фінансуванню дефіциту державного бюджету та надходженню міжнародної допомоги. Зокрема, за статистичними даними НБУ наприкінці 2022 року ліквідність банківської системи України майже в 6 разів перевищувала нормативні значення, а основний та регулятивний капітал банків – в 2 рази, також незважаючи на зростання частки непрацюючих кредитів, одержано 22,8 млрд. грн. чистого прибутку [1]. Разом з тим, нові реалії і стан економіки загалом, змушують банки застосовувати нові підходи до підвищення ефективності діяльності, зокрема враховувати основні фактори формування і збереження в умовах війни їх фінансового потенціалу, реалізація якого спроможна забезпечити повоєнне відновлення економіки країни.

Поняття і особливості формування фінансового потенціалу банків досліджували Зуєва, О.М. Колодізєв, О.В. Лебідь, Н.В. [2, 3] та інші вітчизняні вчені. На їх думку, основою формування фінансового потенціалу банку є обсяг його власних коштів. Саме розмір власного капіталу визначає масштаби діяльності банку та є однією з ключових умов формування його фінансового потенціалу, який перетинається із ресурсним потенціалом в сфері фінансових ресурсів; інвестиційним та кредитним видами потенціалу банку, що включені до складу фінансового потенціалу і визначають напрями його використання; а технологічний, кадровий, управлінський та ін. види потенціалу банку складають основу, що забезпечує формування та реалізацію фінансового потенціалу банку.

По суті, мова йде про визначення фінансових можливостей банку, що залежать від багатьох факторів, зокрема, від визначення функціональної спрямованості банку за певними напрямками діяльності, яка формується відповідно до обраної банком стратегії та впливає на структуру клієнтської бази, характер прийняття управлінських рішень, організаційну структуру банку, тощо.

При цьому, важливими з точки зору розширення можливостей банку до залучення, розміщення та відтворення його фінансових ресурсів є керовані

(фактори внутрішнього впливу) фактори формування фінансового потенціалу, такі як: імідж (репутація) банку на ринку банківських послуг; кількість власних банкоматів; середні відсоткові ставки за кредитними та депозитними рахунками; чисельність та кваліфікація персоналу; ліквідність; адекватність регулятивного капіталу; рівень резервування за кредит; фінансова надійність банку тощо.

Визначаючи значимість зазначених керованих факторів слід враховувати, що обираючи банк, клієнти зазвичай не цікавляться показниками надійності банку, але цей фактор опосередковано впливає на усі інші. Відображенням же надійності банку є такі показники як поточна ліквідність, адекватність регулятивного капіталу та рівень резервування за кредитами. Оцінювання впливу вищезазначених факторів є важливим, адже саме завдяки управлінню даними факторами банк спроможний підвищити рівень реалізації фінансового потенціалу.

До некерованих факторів формування фінансового потенціалу банку (фактори зовнішнього впливу) пропонуємо відносити такі: загальний стан національної та світової економіки; технології і автоматизацію; політичні тенденції; соціальну та політичну стабільність в країні; ринкову стратегію; зовнішню банківську інфраструктуру; ступінь розвиненості грошового ринку; розвиток конкурентного середовища; стан банківської системи та економіки банків-партнерів; законодавче та нормативне забезпечення; довіру до банків; податкове навантаження, форм-мажори тощо.

Оцінюючи вплив зазначеної групи факторів в умовах війни як важливого чинника невизначеності зовнішнього середовища, можемо констатувати вагомість цього впливу не тільки на стан фінансового потенціалу українських банків, але й на ефективність його використання. Мова йде про те, що на сьогодні стійка та добре капіталізована українська банківська система залишається неспроможною у ринковий спосіб забезпечувати адекватний потік позикових коштів у реальну економіку, сприяти трансформації національних заощаджень у нові кредити і інвестиції, оскільки банки надають перевагу вкладанню фінансових ресурсів банків у державні цінні папери як більш безризикові та прибуткові. Тобто, українські банки маючи значний, сформований у довоєнний час фінансовий потенціал не спроможні виконувати функцію фінансового посередництва та ефективно використовувати цей потенціал за даних умов.

Отже, систематизуючи фактори формування фінансового потенціалу банку за ознакою можливості управління ними, ми виокремили дві основні групи: керовані та некеровані. Наголосимо, що в умовах невизначеності в Україні та воєнного стану наявність відповідного фінансового потенціалу є запорукою стабільної та прибуткової діяльності банку, а розуміння тих факторів, що формують цей потенціал допоможе в подальшій його оцінці та аналізі, а також визначенні шляхів підвищення ефективності банку та банківської системи.

Література:

1. Статистика// База даних офіційного інтернет-представництва Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic>.
2. Фінансовий потенціал банку: сутність, методи оцінювання, інструменти протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом: монографія / О. М. Колодізев, О. В. Лебідь, О. В. Зуєва. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 238 с.
3. Зуєва О. В. Оцінювання внутрішніх факторів впливу на окремі складові фінансового потенціалу банку. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 2015. Випуск 7. С. 680-685. URL: <http://global-national.in.ua/issue-7-2015/15-vipusk-7-veresen-2015-r/1315-zueva-o-v-otsinyuvannya-vnutrishnikh-faktoriv-vplivu-na-okremi-skladovi-finansovogo-potentsialu-banku>

*Філіна С.В., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту,
Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава*

*Дрига О.В., здобувач третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Полтавський університет економіки і торгівлі, м. Полтава*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<http://www.konferenciaonline.org.ua/ua/article/id-1374/>

На сьогодні, невід’ємною складовою стабільного економічного розвитку вітчизняних підприємств є належний рівень економічної безпеки. Оскільки сучасні умови господарювання підприємств характеризуються зростанням інтенсивності процесів глобалізації, макроекономічною нестабільністю, структурною незбалансованістю, зміною технологічних укладів, перед суб’єктами господарювання постає завдання забезпечення стабільності функціонування за рахунок ефективного управління.

Проблема забезпечення економічної безпеки підприємства виходить на передній план, оскільки від її вирішення залежить його економічне зростання. Саме тому нормальне функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання вимагає новітнього підходу в управлінні [1, с. 110].

Не дивлячись на те, що дослідженню теоретичних аспектів поняття «економічна безпека підприємства» присвячено багато робіт вітчизняних та зарубіжних авторів, досі не має чіткого його визначення. Саме тому економічна безпека досить широке поняття, яке вмещає в собі не лише такі зовнішні загрози як рейдерство, шахрайство, корупція, шпигунство, а й внутрішні, серед яких падіння рівня виробництва, втрата цінних зв’язків з постачальниками, втрата довіри споживачів, зменшення або відсутність прибутку.

Чепис Олександр Вікторович
АНАЛІЗ МЕТОДІВ ВИЗНАЧЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ ТА КУТА НАХИЛУ
ЛІТАЛЬНОГО АПАРАТУ ВІДНОСНО ЛІНІЇ ГОРИЗОНТУ.....56

Щербаков Сергій Сергійович
ДОСЛІДЖЕННЯ БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ
ЦІЛІСНОСТІ ДАНИХ.....58

Секція 2. Економічні науки

Dmytro Olehovych Sinitsyn
FINANCIAL SECURITY AS A COMPONENT OF ECONOMIC
SECURITY OF THE ENTERPRISE.....65

Атаєва Олена Алімівна
СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ В МАШИНОБУДІВНІЙ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ:
НАУКОВІ НАСТАНОВИ.....66

Гнідаш Марія Олександрівна
ОСНОВНІ ЕТАПИ ОПТИМІЗАЦІЇ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ
ПЕРЕРОБНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....69

**Коваль Любомир Романович, Зелений Ігор Степанович,
Огірко Богдан Миронович**
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ.....71

Погорєлова Олена Володимирівна
ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ В
ПОСТРАДЯНСЬКИХ КРАЇНАХ: ЕКОНОМІЧНІ
ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕХАНІЗМИ.....73

Прасолова Світлана Павлівна, Тимошенко Юлія Олександрівна
ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКУ
В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....77

Філіна С.В., Дрига О.В.
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....79